

studeni 2021.

SADRŽAJ

Provđba ZNTP-a: Upravni sud u Zagrebu potvrdio AZTN-ovo rješenje kojim je Kauflandu izrečena kazna od 1.100.000,00 kuna zbog nametanja nepoštenih trgovачkih praksi

Upravni sud u Splitu donio rješenje kojim se tužba protiv AZTN-a u predmetu AGRO GOLD odbacuje kao nepravodobna

AZTN pokrenuo postupak protiv Hrvatskih šuma

Webinar na temu "Nagodbe u pravu tržišnog natjecanja"

Bruto premija životnih i neživotnih osiguranja u 2020. godini iznosila 10,68 milijardi kuna

Komunikacija o politici tržišnog natjecanja spremnoj za nove izazove

Vijeće EU-a postiglo dogovor o jačanju tržišnog natjecanja u digitalnom području

29. savjetovanje ekonomista u Opatiji

Dr.sc. Mirta Kapural, predsjednica Vijeća, održala online predavanje studentima

ERA seminar za pravosuđe - Osnove prava tržišnog natjecanja EU-a

Održan još jedan webinar u suradnji AZTN-a i HDPPTN-a

Opći sud EU-a potvrdio odluku EK i kaznu Googleu od 2,4 milijarde eura

Europska komisija prvi put izriče privremene mjere zbog prijevremene provedbe koncentracije poduzetnika

Europska komisija kaznila Conserve Italia s 20 milijuna eura za sudjelovanje u kartelu proizvođača konzerviranog povrća koji je trajao više od 13 godina

Bugarsko tijelo za tržišno natjecanje odbacilo inicijativu za zlouporabu u prodaji prava prijenosa TV programa

Provedba ZNTP-a: Upravni sud u Zagrebu potvrdio AZTN-ovo rješenje kojim je Kauflandu izrečena kazna od 1.100.000,00 kuna zbog nametanja nepoštenih trgovačkih praksi

Upravni sud u Zagrebu donio je prvostupanjsku presudu kojom je u cijelosti odbijen tužbeni zahtjev Kaufland Hrvatska k.d. (dalje u tekstu: Kaufland) u upravnom sporu protiv rješenja

Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN).

Naime, AZTN je 29. svibnja 2020. donio rješenje kojim je utvrdio da je Kaufland iskoristio značajnu pregovaračku snagu na-

metanjem nepoštenih trgovačkih praksi u smislu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (dalje: ZNTP) te mu je za utvrđene povrede izrekao uprav-

no – kaznenu mjeru u iznosu od 1.100.000,00 kuna. Poveznica na prethodno priopćenje o donešenom rješenju AZTN-a: <https://www.aztn.hr/provedba-zntp-a>

Upravni sud u Splitu donio rješenje kojim se tužba protiv AZTN-a u predmetu AGRO GOLD odbacuje kao nepravodobna

Agenција за заштиту tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN) je zbog teške povrede Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (dalje u tekstu: ZNTP), kaznila AGRO GOLD d.o.o. (dalje u tekstu: AGRO GOLD) sa 75.000,00 kuna.

Naime, AZTN je 29. srpnja 2021. donio rješenje kojim

je utvrdio da je AGRO GOLD iskoristio značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u smislu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (dalje: ZNTP) te mu je za utvrđene povrede izrekao upravno – kaznenu mjeru u iznosu od 75.000,00 kuna. Cjeloviti tekst rješenja objavljen je na mrežnoj

[aztn-kaznio-kaufland-hrvatska-kd-s-l-100-00000-kuna-zbog-nametanja-nepostenih-trgovackih-praksi/](https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2020/07/UPI-034-032018-04006.pdf)

Cjeloviti tekst rješenja bez poslovnih tajni objavljen je na mrežnoj stranici AZTN-a na poveznicu [http://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2020/07/UPI-034-032018-04006.pdf](https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2020/07/UPI-034-032018-04006.pdf).

Napomije se kako presuda Upravnog судa donesena u tom upravnom sporu uvijek

još nije pravomocna, budući da Kaufland može podnijeti žalbu Visokom upravnom судu Republike Hrvatske. a

stranici AZTN-a, na poveznicu <https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2021/09/UPI-034-032018-04024.pdf>

Tužitelj (AGRO GOLD) je tužbu protiv rješenja AZTN-a podnio izvan propisanog roka od 30 dana od dana dostave rješenja stranci, tako da ju je Upravni sud u Splitu rješenjem odbacio kao nepravodobnu. a

AZTN pokrenuo postupak protiv Hrvatskih šuma

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN) je 7. listopada 2021. godine po službenoj dužnosti pokrenula postupak protiv poduzetnika Hrvatske šume d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, radi utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja na mjerodavnom tržištu distribucije drvnih sortimenata, u smislu članka 13. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja ("Narodne novine", br. 79/09., 80/13. i 41/21.; dalje u tekstu: ZZTN).

Hrvatske šume se nalaze u posebnom položaju kao javni šumoposjednik šuma u vlasniš-

tvu Republike Hrvatske te ujedno predstavljaju primarni izvor nabave drvnih sortimenata koji su neophodni poduzetnicima koji proizvode finalne proizvode od drva, pri čemu Hrvatske šume drvne sortimente primarno prodaju putem javnog poziva.

Bilo kakvo netransparentno provođenje javnog poziva, a koje bi diskriminiralo neke od poduzetnika na način da ih se neopravdano isključi s javnog poziva ili da im se dodijele manje kvote od pripadajućih, može dovesti navedene poduzetnike u nepovoljniji položaj na silaznom tržištu finalnih proizvoda od drva, ugroziti njihovo poslovanje ili

ih čak isključiti s navedenog tržišta. Stoga je cilj predmetnog postupka utvrditi jesu li Hrvatske šume primjenjivale nejasne, netransparentne i nejednakne uvjete prema poduzetnicima koji su konkurenti, prilikom dodjele kvota drvnih sortimenata na javnim pozivima za sklapanje okvirnih i godišnjih ugovora i time počinile zlouporabu vladajućeg položaja u smislu članka 13. ZZTN-a.

Samo pokretanje postupka ničim ne prejudicira odluku AZTN-a u ovom predmetu, budući da će se odluka temeljiti na konačno utvrđenom činjeničnom stanju u postupku. a

Webinar na temu "Nagodbe u pravu tržišnog natjecanja"

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) uz podršku Hrvatskog društva za pravo i politiku tržišnog natjecanja (HDPPTN) 2. prosinca 2021. od 15 do 16,30 sati organizira webinar na temu "Nagodbe u pravu tržišnog natjecanja".

Nagodbe u pravu tržišnog natjecanja predstavljaju instrument koji se primjenjuje pretežno u predmetima zabranjenih hori-

zontalnih sporazuma – kartela, a sastoji se u tome da poduzetnici protiv kojih se vodi postupak, sklope nagodbu s tijelom za zaštitu tržišnog natjecanja, priznaju svoje sudjelovanje u kartelu i svoju odgovornost i odustaju od osporavanja odluke pred nadležnim sudom.

Druga strana nagodbe, tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja zaувrat dodjeljuje tom poduzetni-

ku određeno umanjenje novčane kazne (uobičajeno od 10% ili više), a postupak se brže okončava čime se doprinosi ekonomičnosti postupka.

U Republici Hrvatskoj ovaj instrument je novina uvedena tek posljednjim izmjenama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja u travnju 2021. godine.

Cilj je ovoga webinara da predstavnici drugih država članica

podijele svoja praktična iskustva u primjeni nagodbe u predmetima iz prava tržišnog natjecanja i upoznaju sudionike s prednostima i eventualnim nedostacima ovoga instrumenta.

Uvodnu riječ će dati dr.sc. Mirta Kapural, predsjednica Vijeća AZTN-a, moderator će biti prof. dr.sc. Jasmina Pecotić Kaufman sa Sveučilišta u Zagrebu i predsjednica HDPPTN-a, a govornici

su: gđa. Maria João Melícias, članica Vijeća, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja Portugala, Dr. Nikolaos, Zevgolis Komisija za zaštitu tržišnog natjecanja Grčke, g. Erwann Kerguelen, Francuska agencija za zaštitu tržišnog natjecanja i g. Frank Wijckmans, odvjetnik, Contrast, Bruxelles.

Prijavite se za sudjelovanje na poveznici: <https://forms.gle/dePlqPqNRUXAEDGg7.a>

Bruto premija životnih i neživotnih osiguranja u 2020. godini iznosila 10,68 milijardi kuna

Najveći iznos zaračunate bruto premije u 2020. godini, ostvarilo je Croatia osiguranje, s tržišnim udjelom nešto više od 25 posto, slijedi Agram koncern te Allianz Hrvatska

Agencija za zaštitu tržišnog naftjecanja provela je redovno istraživanje tržišta osiguranja u Republici Hrvatskoj u 2020. godini. Cilj ovog istraživanja bio je prikupiti podatke i utvrditi osnovne pokazatelje stanja na mjerodavnom tržištu na način da se utvrde tržišni udjeli poduzetnika koji

na tom tržištu djeluju s analizom pokazatelja koncentriranosti tržišta osiguranja. Naglasak u istraživanju ovog tržišta u 2020. godini stavljen je na kanale distribucije odnosno prodaje polica osiguranja, posebno digitalne platforme koje osiguratelji koriste u prodaji odnosno distribuciji polica

osiguranja. Istraživanjem je obuhvaćeno tržište životnih i neživotnih osiguranja, a unutar tržišta neživotnih osiguranja detaljnije je obuhvaćeno i analizirano tržište osiguranja motornih vozila. Tržišni udjeli poduzetnika na pojedinih segmentima tržišta utvrđeni su na temelju propisanog kriterija

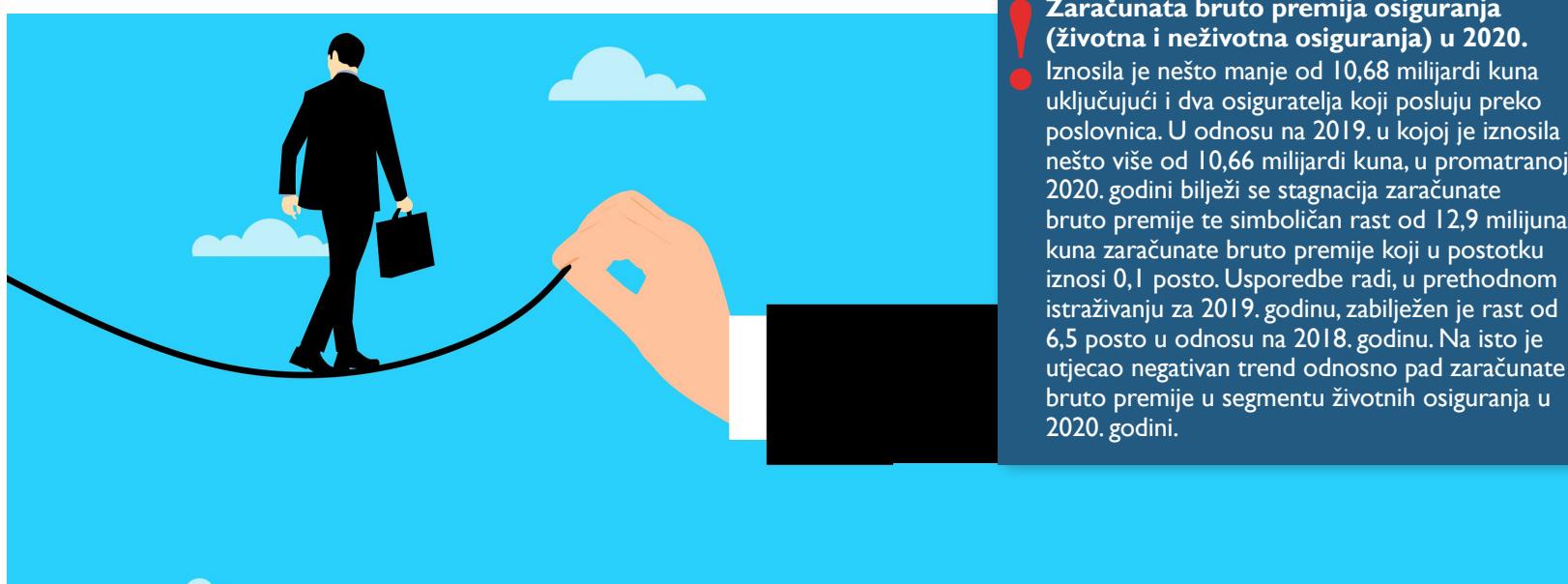
ukupno zaračunate bruto premije osiguranja.

Opći pokazatelji tržišta osiguranja u Republici Hrvatskoj u 2020. godini

Na tržištu osiguranja u RH u 2020. godini poslovalo je 15 društava za osiguranje. Dodatni učinak na

tržištu imala su i dva osiguratelja sa sjedištem u drugoj državi članici EU-a putem podružnica i to Sava osiguranje d.d. – Podružnica Hrvatska i Adriatic Slovenica d.d., Podružnica Zagreb odnosno Generali zavarovalnica d.d., Podružnica Zagreb.

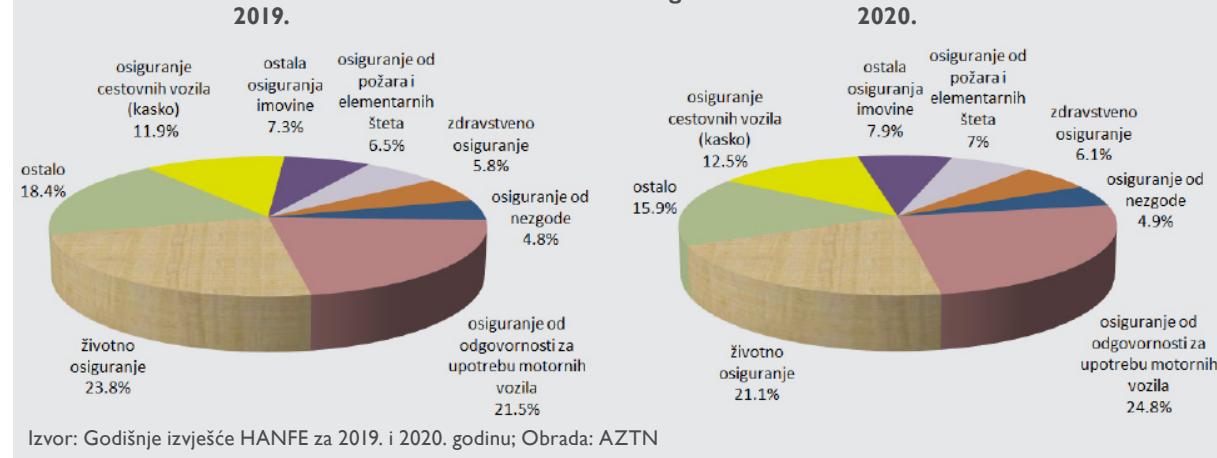
U odnosu na prethodnu 2019. godinu, u promatranoj 2020. godini dva su osiguratelja manje. Dana 6. siječnja 2020. Adriatic Slovenica d.d.– Podružnica Zagreb (AS) pripojena je poduzetniku Generali zavarovalnica d.d. Od 3. listopada 2020. godine poduzetnik Generali zavarovalnica d.d., Podružnica Zagreb izvršio je prijenos cijelokupnog portfelja na Generali osiguranje d.d. (Generali Grupa) te je 25. veljače 2021. Generali zavarovalnica d.d. brisan iz sudske registre. Nadalje, Generali osiguranje d.d. je u travnju 2020. godine, po sili zakona, prestala važiti odborenja za obavljanje poslova osiguranja društva Izvor osiguranje d.d. za poslove neživotnog osigu-

Zaračunata bruto premija osiguranja (životna i neživotna osiguranja) u 2020.

Iznosila je nešto manje od 10,68 milijardi kuna uključujući i dva osiguratelja koji posluju preko poslovnica. U odnosu na 2019. u kojoj je iznosila nešto više od 10,66 milijardi kuna, u promatranoj 2020. godini bilježi se stagnacija zaračunate bruto premije te simboličan rast od 12,9 milijuna kuna zaračunate bruto premije koji u postotku iznosi 0,1 posto. Usporedbe radi, u prethodnom istraživanju za 2019. godinu, zabilježen je rast od 6,5 posto u odnosu na 2018. godinu. Na isto je utjecao negativan trend odnosno pad zaračunate bruto premije u segmentu životnih osiguranja u 2020. godini.

Struktura ukupno zaračunate bruto premije po vrstama osiguranja u Republici Hrvatskoj u 2019. i 2020. godini

ranja. HANFA je u siječnju 2020. godine odobrila isto preuzimanje.

Tijekom izrade predmetnog izvješća osiguravatelj Groupama iz Francuske je u trećem tromjesečju 2021. godine ušao na hrvatsko tržište preuzimanjem OTP osiguranja d.d. od mađarskog OTP-a. Time OTP osiguranje ponovo prelazi u vlasništvo osiguratelja iz Francuske, samo drugog, nakon što je Société Générale u drugom tromjesečju 2017. godine napustio hrvatsko tržište i bio preuzet neizravno od strane OTP grupe. Od 7. rujna 2021. godine OTP osiguranje posluje pod novom tvrtkom Groupama osiguranje d.d., Zagreb. Promatrano prema skupinama osiguranja, zaračunata bruto premija životnih osiguranja u 2020. godini iznosila je 2,7 milijardi kuna, što predstav-

lja pad od 424,6 milijuna kuna ili 13,6 posto u odnosu na prethodnu 2019. godinu i bilježi se jače izražen trend rasta premije u skupini životnih osiguranja, izuzev rentnog, a posljedica

u 2019. godini u odnosu na 2018. pad iznosio 2,2 posto. Premijski pad životnih osiguranja prisutan je u svim vrstama životnih osiguranja, izuzev rentnog, a posljedica

Struktura zaračunate bruto premije životnih i neživotnih osiguranja u 2018., 2019. i 2020. godini

je globalne pandemije odnosno njezinih negativnih ekonomskih učinaka, izmijenjenih uvjeta stambenog kreditiranja banaka kao i dugotrajnog okruženja niskih kamatnih stopa.

Zaračunata bruto premija u skupini neživotnih osiguranja u 2020. godini iznosila je nešto manje od 8 milijardi kuna te je u odnosu na 2019. godinu veća za 437,5 milijuna kuna ili 5,8 posto i bilježi se slabije izražen trend rasta premije u skupini neživotnih osiguranja jer je u 2019. godini u odnosu na 2018. rast iznosio 10,5 posto. Najveći iznos zaračunate bruto premije u 2020. godini, promatrajući pojedine osiguratelje, ostvarilo je Croatia osiguranje, čime je taj osiguratelj s tržišnim udjelom nešto više od 25 posto najznačajniji poduzetnik na tržištu osiguranja u RH u 2020. godini, uz trend blagog smanjenja zaračunate bruto premije u odnosu na 2019. godinu.

Drugi je Agram koncern čije članice, Euroherc osiguranje, Adriatic i Agram Life osiguranje bilježe trend rasta premije, a njihov zajednički tržišni udio u 2020. godini iznosio je nešto manje od 26 posto, dok je u prethodnoj 2019. tržišni udio Agram koncerna iznosio nešto manje od 23 posto. Promatrano pojedinačno, vidljivo je da Euroherc osiguranje u nominalnim iznosima bilježi izraženiji rast bruto zaračunate premije u iznosu od 63 milijuna

kuna (u postotnom iznosu rast iznosi 4,9 posto), dok sve tri članice Agram koncerna imaju rast zaračunate bruto premije između 0,2 posto (Agram Life) i 33,1 posto (Adriatic osiguranje).

Na trećem mjestu slijedi Allianz Hrvatska s tržišnim udjelom od 10,7 posto i padom zaračunate bruto premije u 2020. godini u iznosu od 218 milijuna kuna, Vienna Insurance Grupa je na četvrtoj poziciji s nešto više od 9 posto tržišnog udjela, a Generali na petoj poziciji s 7,3 posto tržišnog udjela. Kada se Generali osiguranju pridoda i tržišni udio Generali zavarovalnice d.d., Podružnica Zagreb koji iznosi 0,35 posto, udio Generali Grupe u 2020. iznosi 7,7 posto.

Ukupno 7 osiguratelja bilježi rast u 2020. godini, uključujući i dva osiguratelja koji posluju preko poslovnica, Sava i AS. Radi usporedbe, u 2019. godini čak 14 osiguratelja bilježilo je rast zaračunate bruto premije u odnosu na 2018. godinu.

Negativan trend odnosno blaži pad zaračunate bruto premije u promatranoj 2020. u odnosu na prethodnu 2019. bilježi 9 osiguratelja. Radi usporedbe, u 2019. godini samo su dva osiguratelja bilježila blaži pad zaračunate bruto premije u odnosu na 2018. koji je bio blaže izražen. Temeljem podataka o koncentriranosti tržišta, proizlazi kako je ukupno tržište osiguranja u RH u 2020. godini

relativno dobro strukturirano i bilježi kompetitivnost, uz pokazatelje umjerene koncentriranosti te se, promatrajući pojedinačno osiguratelje, bilježi trend blagog rasta koncentriranosti (Herfindahl-Hirschman indeks - HHI), dok je u prethodnoj 2019. godini bilježen blagi pad koncentriranosti. HHI se izračunava kao zbroj kvadrata pojedinačnih tržišnih udjela poduzetnika koji djeluju na nekom tržištu. HHI ukupnog tržišta osiguranja u 2020. godini, promatrano prema pojedinačnim osigurateljima, iznosio je 1.243, dok je u prethodnoj 2019. isti pokazatelj iznosio 1.237.

Tržište životnih osiguranja

Na tržištu životnih osiguranja u 2020. godini djelovalo je 13 osiguratelja, uključujući i dva osiguratelja koji posluju preko podružnica. U skupini životnih osiguranja u 2020. godini zaračunata bruto premija iznosila je 2,7 milijardi kuna, što predstavlja pad od 424,6 milijuna kuna ili 13,6 posto u odnosu na prethodnu 2019. godinu. Radi usporedbe, u 2019. godini pad zaračunate bruto premije životnih osiguranja iznosio je 69 milijuna kuna u odnosu na 2018. godinu. Pad ukupne premije životnih osiguranja u promatranoj 2020. godini najvećim je dijelom generiran padom zaračunate bruto premije životnih osiguranja Allianza (184 milijuna kuna iznosi pad premije, odnosno 32,6 posto)

NAJVEĆI IZNOS ZARAČUNATE BRUTO PREMIJE NA TRŽIŠTU ŽIVOTNIH OSIGURANJA U 2020. GODINI OSTVARIO JE WIENER OSIGURANJE VIG, UZ ZARAČUNATU BRUTO PREMIJU U IZNOSU OD 521 MILIJUNA KUNA I TRŽIŠNI UDIO NEŠTO VEĆI OD 19 POSTO. SLJEDI CROATIA OSIGURANJE TE ALLIANZ

i u manjoj mjeri Croatia osiguranja (64 milijuna kuna pad premije, odnosno 12,3 posto). Najveći

iznos zaračunate bruto premije na tržištu životnih osiguranja u 2020. godini ostvario je Wiener osiguranje VIG, uz zaračunatu bruto premiju u iznosu od 521 milijuna kuna i tržišni udio nešto veći od 19 posto. Slijedi Croatia osiguranje te Allianz.

Najveći iznos zaračunate bruto premije na tržištu životnih osiguranja u 2020. godini ostvario je Wiener osiguranje VIG, prvi put na prvoj poziciji u ovom segmentu. Wiener osiguranje VIG bilježi ukupno zaračunatu bruto premiju u iznosu od 521 milijuna kuna i tržišni udio nešto veći od 19 posto. Na drugoj poziciji je Croatia osiguranje koji bilježi iznos zaračunate bruto premije životnih osiguranja u iznosu od 453,6 milijuna kuna i tržišni udio oko 17 posto. Treći je poduzetnik Allianz

uz ukupno zaračunatu bruto premiju u iznosu od 378 milijuna kuna i tržišni udio nešto veći od 14 posto. Ukoliko se promatra trend, tada proizlazi zaključak o trendu pada premije Allianza na tržištu životnih osiguranja u 2020. godini u odnosu na 2019. za nešto manje od jedne trećine odnosno u iznosu od 32,6 posto.

U ovom segmentu se ujedno bilježi pad s prve na treću poziciju. Četvrti je Agram Life s ukupno zaračunatom bruto premijom u iznosu od 308 milijuna kuna i tržišnim udjelom od 11,4 posto, a peti Grawe s iznosom zaračunate bruto premije u iznosu nešto većem od 259 milijuna kuna i tržišnim udjelom od 9,6 posto. Kada se Generali osiguranju (tržišni udio iznosi 7,2 posto) pridoda i tržišni udio Generali zavarovalnice d.d., Podružnica Zagreb, tržišni udio Generali Grupe u ovom segmentu iznosi 7,8 posto

Rast premije na tržištu životnih osiguranja u promatranoj 2020. godini bilježi samo jedan osiguratelj, Triglav osiguranje, koji iznosi simboličnih 0,7 posto, dok preostalih 12 bilježe negativan trend odnosno smanjenje zaračunate bruto premije životnih osiguranja u odnosu na 2019. godinu.

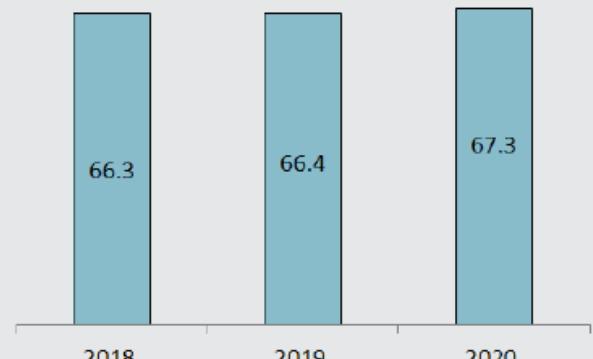
Istraživanje je pokazalo kako je tržište životnih osiguranja u 2020. godini bilo dobro strukturirano, uz pokazatelje umjerene koncentriranosti. HH indeks u ovom segmentu u 2020. godini

iznosi 1.254 te se bilježi blagi pad jer je on u 2019. iznosio 1.272. Ujedno je povećana asimetrija između prvog (Wiener osiguranje VIG) i drugog (Croatia osiguranje), iako je razlika u tržišnim udjelima i nadalje relativno mala i iznosi 2,5 postotna boda.

Tržište neživotnih osiguranja

Na tržištu neživotnih osiguranja u 2020. godini na koje otpada tri četvrtine ukupnog tržišta bilo je aktivno 15 osiguratelja, uključujući i dva osiguratelja koji posluju preko podružnica. U ovom segmentu Adriatic osiguranje je na trećoj poziciji prestigao Allianz. U skupini neživotnih osiguranja,

Grafički prikaz zajedničkog tržišnog udjela pet najvećih osiguratelja u Republici Hrvatskoj u 2018., 2019. i 2020. godini

Izvor: Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj za vremensko razdoblje 2018., 2019., 2020., HUO; Obrada: AZTN

CROATIA OSIGURANJE JE LIDER U SKUPINI NEŽIVOTNIH OSIGURANJA U 2020.

ZARAČUNATOM BRUTO PREMIJOM U IZNOSU NEŠTO MANJEM OD 2,3 MILIJARDI KUNA I TRŽIŠNIM UDJELOM NEŠTO VIŠE OD 28 POSTO, UZ BLAGI PAD TRŽIŠNOG UDJELA ZA 0,8 POSTOTNA BODA U ODNOSU NA 2019.

zaračunata bruto premija u promatranoj 2020. godini iznosila je nešto manje od 8 milijardi kuna te je u odnosu na 2019. godinu povećana za 437,5 milijuna kuna odnosno za 5,8 posto uz nastavak rastućeg trenda koji je slabije izražen u odnosu na istraživanje za 2019. godinu kada je rast iznosi 719 milijuna kuna.

Na porast ukupne premije neživotnih osiguranja u 2020. godini najviše je utjecao rast premije osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila (rast od 336 milijuna kuna, odnosno 14,9 posto), osiguranja cestovnih vozila - kasko osiguranje (rast od 61 milijuna kuna, odnosno 4,9 posto), osiguranja od požara i elemantarnih šteta (rast od 51 milijuna kuna, odnosno 7,5 posto) i ostala osiguranja imovine (rast od 56 milijuna kuna, odnosno 7,3 posto), na što je zasigurno utjecalo i iskustvo potresa. Porast premije zabilježen je, uz ranije navedene četiri vrste osiguranja, u još 11 vrsta neživotnih osiguranja u 2020. godinu u odnosu na 2019. godinu.

Koncern Agram sa svojim članicama – Euroherc, Adriatic i

Agram Life, bilježi tržišni udio nešto više od 30 posto, a promatranu pojedinačno, Euroherc bilježi ukupno zaračunatu bruto premiju u iznosu nešto više od 1,3 milijardi kuna i tržišnim udjelom od oko 17 posto, Adriatic u iznosu od jedne milijarde kuna (tržišni udio od 12,5 posto), a Agram Life

u iznosu od 80 milijuna kuna (1 posto). Kao i Euroherc osiguranje, tako i Adriatic osiguranje bilježi trend rasta zaračunate bruto premije na tržištu neživotnih osiguranja u 2020. godini koji je snažnije izražen i iznosi nešto više od 249 milijuna kuna u odnosu na 2019. godinu, odnosno za 33,1 posto. Promatrano nominalno to je najveći rast od svih promatralih osiguratelja, kako na tržištu neživotnih osiguranja, tako i na ukupnom tržištu (životna i neživotna osiguranja). Adriatic osiguranje ujedno bilježi rast tržišnog udjela s 7,1 posto na 9,4 posto tržišnog udjela.

Allianz Zagreb s ukupno zaračunatom bruto premijom u 2020. godini u iznosu od 766 milijuna kuna bilježi tržišni udio od 9,6 posto te pad zaračunate bruto premije u iznosu od 35 milijuna kuna odnosno 4,3 posto i to je ujedno drugi najveći nominalni pad u ovom segmentu osiguranja te pad na 8. poziciju.

Rast premije na tržištu neživotnih osiguranja u promatranoj 2020. godini bilježi 11 osiguratelja, dok preostalih četiri bilježe negativan trend odnosno smanjenje zaračunate bruto premije neživotnih osiguranja u odnosu

Najznačajnije vrste osiguranja

Tržišni segment osiguranja motornih vozila koji uključuju obvezno osiguranje vlasnika – korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama (obvezno osiguranje) i osiguranje cestovnih vozila (kasko osiguranje), predstavljaju najznačajnije vrste osiguranja, koje u ukupno zaračunatoj bruto premiji na tržištu osiguranja u 2020. godini bilježe tržišni udio od 37,3 posto.

na 2019. godinu. Istraživanje je pokazalo kako je tržište neživotnih osiguranja u 2020. godini bilo relativno dobro strukturirano, uz pokazatelje umjerene koncentriranosti. HH indeks u ovom segmentu u 2020. godini iznosi 1.491 te se ujedno bilježi blagi pad HH indeksa koji je u 2019. iznosio 1.507. Promatrajući pojedinačno osiguravatelje, u ovom segmentu jače je izražena asimetrija u visini tržišnih udjela prva dva osiguratelja. Ujedno je smanjena asimetrija između prvog (Croatia osiguranje) i drugog (Euroherc osiguranje), iako je razlika u tržišnim udjelima i nadalje značajna i iznosi 11,4 postotna boda (12,1 postotna boda u 2019. godini).

Tržište obveznog osiguranja motornih vozila

Tržišni segment osiguranja motornih vozila koji uključuju obvezno osiguranje vlasnika – korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama (obvezno osiguranje) i osiguranje cestovnih vozila (kasko osiguranje), predstavljaju najznačajnije vrste osiguranja, koje u ukupno zaračunatoj bruto premiji na tržištu osiguranja u 2020. godini bilježe tržišni udio od 37,3 posto. Prema javno dostupnim podacima HUO-a na tržištu osiguranja motornih vozila u 2020. godini bilo je aktivno 10 osiguratelja. Ukupno zaračunata bruto premija polica obveznog osiguranja vlasnika iznosi 2,47 milijardi kuna. Nominalan rast premije iznosi 324 milijuna kuna, odnosno 15 posto.

Radi usporedbe, u prethodnom istraživanju za 2019. godinu utvrđen je rast u iznosu od 77,6 milijuna kuna. Od 10 društava za osiguranje sa sjedištem u RH, u 2020. godini osam ih je godinu zaključilo s rastom premije obveznog osiguranja vlasnika, dok su dva osiguratelja (Allianz i Uniqa) godinu zaključilo s padom premije. Najveći tržišni udio na tržištu obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti od 48,5 posto ima Agram koncern kroz Euroherc osiguranje i Adriatic osiguranje uz rast tržišnog udje-

la. Slijede Croatia osiguranje s tržišnim udjelom od 21,1 posto te Generali, Triglav, Allianz, Wiener VIG, HOK osiguranje, Unika i Grawe s pojedinačnim tržišnim udjelima između 2,5 (Grawe) i 6,2 posto (Generali). Generali je prestigao Allianz i Triglav te je na trećoj poziciji. Promatraljući pojedinačno osiguratelje, najveću zaračunatu bruto premiju i tržišni udio prema javno dostupnim podacima HUO-a bilježi Euroherc osiguranje, uz trend rasta prihoda, koji bilježi tržišni udio od 26,7 posto i bruto premiju od 660 milijuna kuna. Nominalno povećanje zaračunate premije u 2020. u odnosu na 2019. iznosi 46 milijuna kuna, odnosno 7,5 posto.

Slijedi druga članica Koncerna Agram, Adriatic osiguranje s tržišnim udjelom od 21,8 posto i rastom zaračunate bruto premije od značajnih 192 milijuna kuna, odnosno za nešto manje od 56 posto. Ujedno je to najveći nominalni rast promatrano osiguratelje pojedinačno na ovom tržištu, uz zaračunatu bruto premiju u iznosu od 537 milijuna kuna. Adriatic je na drugoj poziciji prestiglo Croatia osiguranje, koje bilježi zaračunatu bruto premiju na tržištu obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti u iznosu od nešto više od 521 milijuna kuna i tržišni udio od 21,1 posto. Što se tiče koncentriranosti ovog tržišta, bilježi se rast koncentriranosti prije svega iz rasta

tržišnih udjela članica Koncerna Agram i Generali osiguranja, što je nastavak trenda prošlogodišnjeg istraživanja.

Kanali distribucije za prodaju proizvoda i usluga društava za osiguranje

Temeljem očitovanja anketiranih osiguratelja proizlazi da je najzastupljeniji kanal distribucije u prodaji osiguranja (životna i neživotna) u 2020. godini bila interna prodaja, zatim slijede agencije, prodaja bez provizije, banke, brokeri te ostali kanali distribucije.

U 2020. godini prodaja putem vlastite digitalne platforme svih 15 anketiranih osiguratelja u ukupnoj strukturi iznosi 1,5 posto. Isto se temelji na kriteriju pokazatelja broja prodanih poli-

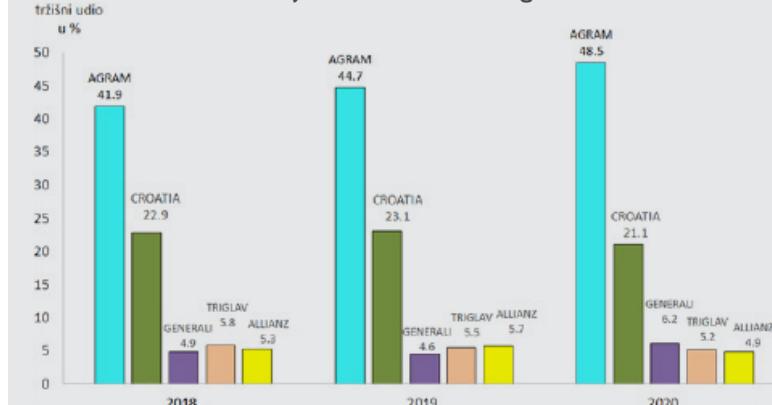
ca osiguranja kroz sve dostupne kanale distribucije, temeljem anketnog upitnika AZTN. Bilježi se trend pada, jer je u 2019. godini isti pokazatelj iznosio 1,8 posto. Taj blagi trend pada broja prodanih polica preko vlastite digitalne platforme temelji se na padu prodaje polica putnog osiguranja. Prema očitovanjima poduzetnika, budući da su se putovanja tijekom 2020. godine svela na minimum zbog globalne pandemije, došlo je do drastičnog pada u ugovaranju ovakvih polica. Također, banko kanal prodaje (bankosiguranje) u 2020. godini bilježi jače izražen pad u strukturi prodaje ukupno, kao i u segmentu životnih i neživotnih osiguranja u odnosu na 2019. godinu.

Značaj online platforme u ukupnoj prodaji polica osiguranja je kod svih anketiranih osiguratelja nizak i iznosi od 0,03 posto do 10 posto. Neki od anketiranih osiguratelja planiraju daljnji razvitak vlastite digitalne platforme što je posebice bitno zbog nastanka pandemije COVID-19. Putem vlastite online platforme prodaju se većinom limitirane vrste osiguranja, a to su putna i zdravstvena osiguranja te obvezno AO osiguranje.

Promjene na tržištu osiguranja u 2020. godini u odnosu na ranije

U odnosu na promjene na tržištu osiguranja u 2020. godini u odno-

Tržišni udjeli pet najvećih osiguratelja na tržištu obveznog osiguranja vlasnika - korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2018. do 2020. godine

Izvor: Motorna vozila i osiguranje u Republici Hrvatskoj, za vremensko razdoblje 2018., 2019. i 2020., HUO; Obrada: AZTN

su na ranije, iz zaprimljenih odgovora poduzetnika proizlazi kako su globalna pandemija i potresi obilježili tržište osiguranja u 2020. godini.

Tako neki od anketiranih navode da se zbog globalne pandemije bolesti Covid-19 bilježi dodatni razvoj online prodaje polica osiguranja, dok su potresi generirali značajne izdatke na ime šteta, ali i povećani interes za osiguranjem od rizika potresa.

Kao bitnu promjenu, dva osiguratelja dodatno navode pravno shvaćanje Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 15. lipnja 2020. godine, kojim su promijenjeni Orijentacijski kriteriji i iznosi za utvrđivanje visine

pravične novčane naknade nematerijalne štete iz 2002. godine. Naiime, istim pravnim shvaćanjem su za 50 posto povećani Orijentacijski kriteriji i iznosi za utvrđivanje visine pravične novčane naknade nematerijalne štete, s primjenom na obvezne odnose nastale nakon 1. siječnja 2006. godine, što je utjecalo na određivanje visine osigurateljnih rezervi za nematerijalne štete uvažavajući utjecaj navedenog pravnog shvaćanja.

Cjeloviti prikaz istraživanja tržišta osiguranja u 2020. godini dostupan je na poveznici <https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2016/10/Prikaz-istraživanja-tržista-osiguranja-u-RH-u-2020.pdf.a>

Komunikacija o politici tržišnog natjecanja spremnoj za nove izazove

Europska komisija donijela je Komunikaciju o politici tržišnog natjecanja spremnoj za nove izazove, u kojoj se iznosi koliko je politika tržišnog natjecanja bitna za europski put prema oporavku, zelenu i digitalnu tranziciju i otporno jedinstveno tržište

Ukomunikaciji se naglašava da je u politiku tržišnog natjecanja ugrađena mogućnost da se prilagođava novim tržišnim okolnostima, prioritetima i potrebama potrošača. Također, Komisija upravo provodi preispitivanje politike tržišnog natjecanja i načina njezine provedbe kako bi svi instrumenti te politike (provedba protumonopolskih pravila, kontrola koncentracija i državnih

potpora) bili svrshodni i dopunjavali postojeće instrumente.

Od samog osnutka Europske unije politika tržišnog natjecanja pridonosi očuvanju i poticanju dobrog gospodarskog stanja Unije.

Odlučna zaštita tržišnog natjecanja bila je korisna europskim potrošačima i poduzetnicima i pomogla je u stvaranju dinamičnog i živog tkiva europskog

gospodarstva, istkanog od poduzetnika svih veličina. Europska unija danas se suočava s novim izazovima: ima težak zadatak da olakša oporavak nakon pandemije koronavirusa i omogući europskoj industriji da postane otpornija i predvodi dvostruku zelenu i digitalnu tranziciju. Djelotvorna i dobro odmjerena politika tržišnog natjecanja bitna je za uspjeh tog programa, za koji će

biti potrebna velika javna i privorna ulaganja, inovacije te potpuno funkcionalno jedinstveno tržište. Ažuriranjem uredbe i smjernica o horizontalnom skupnom izuzeću Komisija želi osigurati upute i pravnu sigurnost koja će potaknuti suradnju u nastojanju da proizvodi i proizvodni procesi budu održivi. Također, Komisija je novim smjernicama o primjeni članka 22. Uredbe o koncentracijama ojačala kontrolu potencijalno problematičnih transakcija u digitalnom sektoru. Time se države članice potiče da na preispitivanje upućuju potencijalno problematične transakcije, čak i ako ne dosežu nacionalne pravove za to, a Komisiji se omogućuje da preispita stjecanja inovativnih poduzetnika čiji je potencijal za tržišno natjecanje veći nego što bi se očekivalo na temelju njihova prometa, posebno onih u digitalnom sektoru.

Komisija će nastaviti podužirati aktualna nastojanja država

članica da osmisle paneuropske važne projekte od zajedničkog europskog interesa (VPZEL), koji će zajednički pomoći prevladati tržišne nedostatke jer će omogućiti velika ulaganja u inovacije i infrastrukturu u ključnim zelenim i digitalnim prioritetima, kao što su vodik, računalstvo u oblaku, zdravstvo i mikroelektronika.

Kako bi otvorena i konkurenčna tržišta doprinijela otpornosti, europska kontrola koncentracija i dalje će poduzetnicima pružati slobodu da rastu, ali istovremeno će se zaštititi tržišna konkurenčnost i osigurati da lanci opskrbe budu raznoliki i da se izbjegava ovisnost. Osim toga, protumonopolna politika poduzetnicima u EU-u omogućuje da udruže snage, kako bi bili bolji u istraživanju i razvoju radi osmišljavanja, proizvodnje i stavljanja proizvoda na tržište ili kako bi zajedno kupila proizvode ili usluge potrebne za poslovanje. **a**

Izvršna potpredsjednica nadležna za politiku tržišnog natjecanja, Margrethe Vestager izjavila je:

"Odlučna zaštita tržišnog natjecanja ključna je kako bi poduzetnici i potrošači mogli u potpunosti iskoristiti prednosti našeg jedinstvenog tržišta. Poduzetnicima svih veličina pruža se prilika za tržišno natjecanje. Pred poduzetnike se stavlja izazov da pronađu najbolja i najinovativnija rješenja za potrošače, a potrošačima se omogućuje izbor proizvoda i usluga, čime se doprinosi pouzdanosti i raznolikosti lanaca opskrbe. Zato je djelotvorna politika tržišnog natjecanja sada potrebna više nego ikad, da bi europsko gospodarstvo postalo prilagodljivo i moglo prevladati izazove s kojima se suočava. No u pravila tržišnog natjecanja ugrađena je mogućnost njihove prilagodbe. Danas smo donijeli šestu izmjenu Privremenog okvira za državne potpore, a provodimo i dosad najšire i najambicioznije preispitivanje politike tržišnog natjecanja".

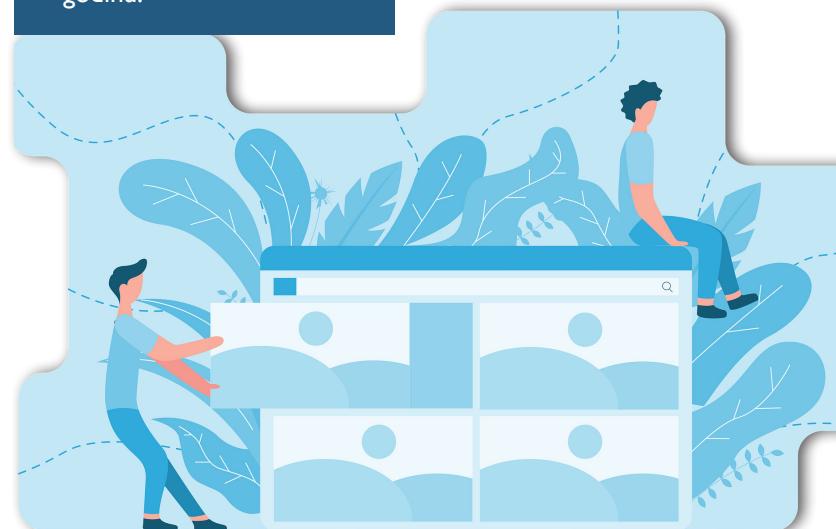
Vijeće EU-a postiglo dogovor o jačanju tržišnog natjecanja u digitalnom području

Akt o digitalnim tržištima (DMA) bio je i jedna od tema na sastanku šefova nacionalnih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja u okviru Europske mreže za tržišno natjecanje, gdje je AZTN predstavljala dr.sc. Mirta Kapural, predsjednica Vijeća

Vijeće EU-a, na sastanku koji je okupio ministre nadležne za unutarnje tržište i industriju (Republiku Hrvatsku predstavljala je državna tajnica Mikuš Žigman) usvojilo je Opći pristup o prijedlogu Akta o digitalnim tržištima. Cilj je tog prijedloga osigurati konkurentan i pravedan digitalni sektor radi promicanja inovacija, visokokvalitetnih digitalnih proizvoda i usluga, pravednih cijena i većeg izbora u digitalnom sektoru. Internetske platforme koje nude osnovne usluge platforme, poput tražilica, usluga društvenih mreža i usluga posredovanja, imaju sve važniju ulogu u našem društvenom i gospodarskom životu. Međutim, nekoliko velikih internetskih platformi, zbog svoje velike tržišne moći i kontrole nad digitalnim ekosustavima, postale su gotovo jedini posrednici između poduzetnika i potrošača te mogu diktirati vlastite uvjete poslovanja koji su ponekad nepošteni. To negativno utječe na pošte-

Sljedeći koraci
Općim pristupom upotpunjuje se pregovaračko stajalište o kojem je Vijeće postiglo dogovor te se predsjedništvu Vijeća daje mandat za daljnje rasprave s Europskim parlamentom, koje su zakazane za 2022. godinu.

no tržišno natjecanje. Navedenim prijedlogom nastoje se ostvariti ravnopravni uvjeti u digitalnom sektoru, s jasnim pravima i obvezama za velike internetske platforme. Regulacijom digitalnog tržišta na razini EU-a osigurat će se ravnopravni uvjeti te konkurentan i pravedan digitalni sektor kako bi poduzetnici i potrošači mogli iskoristiti mogućnosti koje

pruža digitalizacija. Prijedlog akta o digitalnim tržištima usmjeren je na nadzornike pristupa, koji pružaju "osnovne usluge platforme", tj. platforme na kojima su utvrđeni problemi, odnosno nepoštene poslovne prakse najistaknutije. Osnovne usluge platforme obuhvaćaju: usluge internetskog posredovanja (npr. tržišta, trgovine aplikacijama), internetske tražilice, društvene mreže, usluge računalstva u oblaku, usluge oglašavanja i drugo. Glavne su izmjene u odnosu na Komisijin prijedlog sljedeće:

- u tekstu Vijeća skraćuju se rokovi i poboljšavaju kriteriji za utvrđivanje nadzornika pristupa
 - tekst uključuje prilog s definicijama "aktivnih krajnjih korisnika" i "aktivnih poslovnih korisnika"
 - unesena su poboljšanja kako bi struktura i opseg obveza bili jasniji i otporniji na promjene u budućnosti
- Komisijin prijedlog akta o digitalnim tržištima nalazi se na poveznici: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020PC0842&format=en>. Tekst Općeg pristupa Vijeće EU nalazi se na poveznici: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13801-2021-INIT/hr/pdf.a>

29. savjetovanje ekonomista u Opatiji

UOpatiji je od 10. do 12. studenoga 2021. godine održano tradicionalno 29. savjetovanje Hrvatskog društva ekonomista pod nazivom "Ekonomска politika Hrvatske u 2022. - postpandemijski izazovi".

Na savjetovanju je sudjelovalo velik broj ekonomskih stručnjaka, predstavnika Vlade Republike Hrvatske, akademske zajednice, stručnih tijela i poduzetnika. Na prvom danu skupa, ispred AZTN-a je sudjelovala dr.sc. Mirta Kapural, predsjednica Vijeća. Tematski, ovogodišnje savjetovanje se bavilo trenutno aktualnim temama hrvatskoga gospodarstva u postpandemijskom vremenu poput ekonomске politike, tržišta rada, digitalizacije, zelene ekonomije, Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, industrija budućnosti te izazova organiziranja i financiranja u zdravstvenom sektoru RH. Predsjednik Vlade Republike Hrvatske,

mr.sc. Andrej Plenković izložio je glavne smjernice ekonomske politike Republike Hrvatske u 2022. godini i pritom posebno naglasio značaj ulaganja u inovacije, poticanje izvoza i povećanje konkurentnosti usprkos pandemiji uz odgovorno upravljanje javnim financijama. Ministar financija, dr.sc. Zdravko Marić održao je detaljno izlaganje o fiskalnoj politici 2022. godine, a između ostalog obrazložio je predstojeće usvajanje Zakona o euru, pripreme za uvođenje eura i pojasnio kako će u početku cijene biti iskazivane dualno, a trošak konverzije ići će na trošak finansijskih institucija, a ne klijenata odnosno potrošača.

Guverner Hrvatske narodne banke, prof. dr.sc. Boris Vujčić, održao je prezentaciju pod nazivom "U strahu je velika inflacija: Monetarna politika i inflacija u uvjetima oporavka od pandemijske krize" te istaknuo kako je percepcija inflacije puno veća nego što jest u stvarnosti. Ministar rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, g. Josip Aladrović bavio se temom tržišta rada u postpandemiskim uvjetima, a posebno je bio zanimljiv pogled u budućnost tržišta rada na kojem će se pojaviti velik broj radnih mjesta za koja sada još i ne znamo da postoje.

Utjecaj digitalne zelene tranzicije bit će očit i na tržištu rada na kojem se već sada vidi promjena i veći naglasak na kompetencijama. a

Dr.sc. Mirta Kapural, predsjednica Vijeća, održala online predavanje studentima

Predsjednica Vijeća AZTN-a, dr.sc. Mirta Kapural, održala je 17. studenog ove godine online predavanje za studente Pravnog fakultetu u Rijeci. Tema predavanja je bila "Primjena EU prava tržišnog natjecanja u nacionalnoj praksi". U uvodnom dijelu predavanja predstavljeno je EU pravo tržišnog natjecanja i koji ga sve propisi čine (članak 101. i 102. UFEU, Uredba I/2003, direktive, smjernice). Posebno je obrazložen sustav paralelne primjene EU prava tržišnog natjecanja (članaka 101. i 102. UFEU) i nacionalnog prava (ZZTN) u postupcima koje vodi AZTN. Studentima je predstavljeno načelo jednake primjene i tumačenja EU prava, odnos između AZTN-a i Europske komisije te suradnja s drugim tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja EU država članica unutar Europske mreže za tržišno natjecanje (ECN). Istaknut je i značaj EU prakse, odluka Europske komisije i presuda sudova EU-a (Općeg suda i Suda EU) u razvoju nacionalne prakse iz prava tržišnog natjecanja. Na kraju su obrađeni primjeri predmeta iz prakse AZTN-a u kojima je bio primjenjen članak 102. UFEU-a (AZTN/HT) kao i relevantan primjer predmeta uz preuzimanje mjera s učinkom na praksu susjednih država članica EU-a (Coca Cola).

Poznavanje sustava pravila tržišnog natjecanja kao jedne od najvažnijih politika EU-a nužno je za sve koji na bilo koji način djeluju na tržištu EU-a (bilo kao konkurenti bilo kao potrošači), što uključuje i studente prava koji će jednoga dana u svom budućem poslovanju također sudjelovati na tržištu EU-a.

Link na prezentaciju: <http://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2021/11/Predavanje-studenti-PF-Rijekal711.pdf.a>

ERA seminar za pravosuđe - Osnove prava tržišnog natjecanja EU-a

U organizaciji Akademije za europsko pravo (ERA), II. studenog 2021. godine u Zagrebu (Hotel International) održan je seminar o osnovama prava tržišnog natjecanja EU-a za suce i državne odvjetnike iz cijele Republike Hrvatske. Sudionici seminara bili su sa trgovачkim i općinskim sudova te županijskog i općinskih državnih odvjetništva.

Na seminaru je u svojstvu predavača sudjelovala i dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur, predsjednica

Vijeća AZTN-a i održala predavanje na temu "Sporazumi, odluke i usklađeno djelovanje".

Predavanje je obuhvatilo cjelovitu materiju zabranjenih sporazuma, uvod u kojem je predstavljena definicija i vrste sporazuma u pravu tržišnog natjecanja.

Posebna je pažnja posvećena članku 101. UFEU-a i relevantnim primjerima iz prakse Europske komisije.

Središnji dio izlaganja dao je pregled vertikalnih sporazuma

i skupnih izuzeća sa relevantnim primjerima iz nacionalne i EU prakse, a u završnom dijelu predavanja detaljno su obrađeni

zabranjeni horizontalni sporazumi-karteli i vrste kartela. Nakon predavanja uslijedila je zanimljiva rasprava sa sudionicima s poseb-

nim naglaskom na odnos sa sudovima i državnim odvjetništvom u provedbi postupaka iz prava tržišnog natjecanja. a

Održan još jedan webinar u suradnji AZTN-a i HDPPTN-a

23. studenog 2021. održan je webinar Hrvatskog društva za pravo i politiku tržišnog natjecanja na temu "Organizacijski aspekti regulacijskih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja". Tadija Kristić spec. publ. admin., djelatnik AZTN-a, predstavio je

članovima HDPPTN-a svoj znanstveni rad "Organizacijski aspekti tijela za zaštitu tržišnog natjecanja" (Hrvatska i komparativna uprava, 21 (2), 283-324. <https://doi.org/10.31297/hkju.21.2.4>), koji je 2020. godine dobio godišnju nagradu "Eugen Pusić" Insti-

tuta za javnu upravu u kategoriji najboljega znanstvenog rada studenta.

Gospodin Kristić je kroz predstavljanje svog znanstvenog rada dao pogled na važnost institucionalnog dizajna u regulaciji tržišta i tržišnog natjecanja.

Analizom organizacijskih oblika europskih agencija dao se uvid u organizacijske modelе odnosa regulatora - tijela za zaštitu tržišnog natjecanja, sektorskih regulatora i tijela za zaštitu potrošača.

Uz osvrt dr. sc. Nikole Popovića, člana Vijeća HAKOM-

a i moderiranje prof. Jasminke Pecotić Kaufman, otvorena su nova organizacijska pitanja dalmje regulacije tržišta i tržišnog natjecanja u Republici Hrvatskoj usmjerena na jačanje suradnje i koordinacije nezavisnih regulatora u RH. a

Opći sud EU-a potvrdio odluku EK i kaznu Googleu od 2,4 milijarde eura

Europska komisija je 2017. izrekla kaznu digitalnom gigantu Googleu zbog zloupotrebe vladajućeg položaja na tržištu internetskih tražilica davanjem prednosti vlastitome servisu za uspoređivanje cijena.

U obrazloženju svoje presude, kojom je potvrdio navedenu kaznu Europske Komisije, Opći sud EU-a istakao je da Google daje prednost vlastitom servisu za usporedbu cijena, umjesto da rangiranje temelji na boljim rezultatima. Mišljenje je Općeg suda EU-a da je takvo povlašteno pozicioniranje u rezultatima pretrage Googlea imalo protutrišne učinke te je odbio tvrdnju Googlea kako se samo natjecao s prodajnim platformama kao što su Amazon i eBay. Googleov osnovni argument bio je da su izmjene njegovih algoritama imale za cilj unaprijediti kvalitetu usluge na tražilici, Opći sud EU-a je također odbio, potvrdivši da Google nije dokazao pozitivne učinke takvog postupanja koji bi prevladali nad negativnim posljedicama za tržišno natjecanje na tržištu tražilica za usporedbu cijena.

Ova presuda važna je i zbog toga što doprinosi jačanju ovlasti pojedinačnih europskih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja i daje osnovu za stroži pristup u odlučivanju ne samo u slučaju Googlea nego i ostalih specijaliziranih tražilica za usporedbu cijena i usluga, između ostalog avio prijevoznika ili restorana, uključujući i ostale digitalne divove kao što su Facebook Marketplace ili Apple Music. Servisi koji nude usluge usporedbe cijena koji su se žalili Komisiji zbog

Googleova ponašanja, snažno se protive Googleovoj tvrdnji da je uveo učinkovite promjene u dizajniranju ove usluge i smatraju da mu je potrebno izreći ozbiljnije mjere i uvjete kako bi ga se prisililo da provede značajnije promjene. Komisija, pak, smatra da je ova presuda jasna poruka da je Googleovo postupanje nezakonito, a tržištu daje neophodnu pravnu sigurnost, te će nastaviti koristiti sve alate koji su joj na raspolaganju kada je riječ o velikim digitalnim platformama. Protiv ove presude Općeg Suda EU-a Google može podnijeti žalbu najvišem europskom sudu, Sudu EU-a.

Europska komisija prvi put izriče privremene mjere zbog prijevremene provedbe koncentracije poduzetnika

Povodom prijevremene provedbe preuzimanja globalne kompanije Illumina, koja se bavi novim tehnologijama sekvenciranja, od strane kompanije GRAIL, proizvođača testa za rano otkrivanje raka koji se temelji na sekvenciranju genoma, oba sa sjedištem u SAD-u, izvršna potpredsjednica Europske Komisije, Margrethe Vestager, izjavila je da su provođenjem transakcije dok je istraga o njezinim učincima od strane Komisije još u tijeku, Illumina i GRAIL doveli u pitanje učinkovitost postupka prethodne ocjene koncentracije, budući da europski propisi o zaštiti tržišnog natjecanja, u ovom slučaju Uredba o kontroli koncentracija između poduzetnika, sudionicima koncentracije nalaže poštivanje tzv. standstill clause ili klauzule mirovanja, sve dok nadležno tijelo provodi istragu njezinih učinaka.

Stoga je Komisija donijela privremene mjere kojima je cilj sprječiti negativne učinke za tržišno natjecanje sve dok traje dubinska ekonomski i pravna analiza Komisije o njezinim učincima. Privremene mjere trebaju osigurati da GRAIL i druge kompanije nastave s razvojem novih tehnologija u otkrivanju raka kako bi one doprile do pacijenta što je prije moguće i tako spasile mnoge živote, no i sprječiti nepopravljivu štetu ove transakcije na tržišno natjecanje, kao i moguću nepovratnu integraciju sudionika koncentracije, sve do završne odluke Komisije u istrazi o dopuštenosti ove koncentracije.

Dakle, iako je EK 22. lipnja 2021. pokrenula istragu o učincima provedbe namjere koncentracije između Illumine i GRAIL-a, već 18. kolovoza 2021. Illumina je javno objavila da je transakcija završena, odnosno da je preuzela GRAIL. Komisija je 20. rujna 2021. poslala Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku (SO) objema kompanijama i obavijestila ih o privremenim

mjerama koje im namjerava naložiti zbog povrede klauzule mirovanja. Nakon što je saslušala stranke u postupku donijela je i obvezujuće privremene mjere.

Privremene mjere, sve do konačne odluke Komisije nalažu razdvajanje GRAIL-a od Illumine pod nadzorom povjerenika (isključivo u interesu GRAIL-a, a ne Illumine), zabranu razmjene povjerljivih informacija o poslovanju (osim posebnih slučajeva kada se to tiče normalnog poslovanja u odnosu dobavljača i kupca). Illumini se nalaže financiranje sredstava za neophodno poslovanje i razvoj GRAIL-a, dok se poslovne transakcije između sudionika koncentracije trebaju odvijati nepristrano i neovisno u skladu s pravilima sektora, ne stavljajući GRAIL u povlašteni položaj i na štetu konkurenata. GRAIL se obvezuje aktivno tražiti alternativne opcije transakciji kako bi se pripremio za mogućnost da transakcija ne bude dopuštena sukladno odluci Komisije.

Mjere su pravno obvezujuće za oba sudionika koncentracije i primjenjivat će se do odluke Komisije o dopuštenosti ove koncentracije. Njihovo izvršenje prati povjerenik kojeg odobrava Komisija, a svako neizvršavanje prijeti periodičnim novčanim kaznama od najviše 5 % prosječnog dnevног prihoda i/ili kaznama do najviše 10 % njihovog godišnjeg prihoda na globalnoj razini.

Komisija će nastaviti istragu i utvrditi predstavlja li provođenje koncentracije od strane Illumine i GRAIL-a, prije provođenja dubinske ekonomski i pravne analize Komisije, povredu propisa EU-a o kontroli koncentracija, koja bi, ako se utvrdi odgovornost Illumine i GRAIL-a, značila novčanu kaznu za obje kompanije do 10 % njihovog godišnjeg prihoda na globalnoj razini. Rok za donošenje odluke Komisije je 4. veljače 2022.

Europska komisija kaznila Conserve Italia s 20 milijuna eura za sudjelovanje u kartelu proizvođača konzerviranog povrća koji je trajao više od 13 godina

U rujnu 2019., Europska komisija kaznila je proizvođače konzerviranog povrća koji su sudjelovali u postupku nagodbe, Bonduelle, Coroos i Groupe CECAB, s ukupno 31,6 milijuna eura za sudjelovanje u kartelu. No, proizvođač Conserve Italia, iako je i sam sudjelovao u kartelu, nije pristao na nagodbu, pa je istražni postupak Komisije protiv ovog sudionika kartela nastavljen u okviru uobičajenog postupka ocjene kartela.

Povreda se odnosi na opskrbu maloprodaje ili pružatelja ugostiteljskih usluga konzerviranim povrćem na čitavom području Europskog gospodarskog prostora (EGP). Conserve Italia sudjelovao je u kartelu od 15. ožujka 2000. do 1. listopada 2013. godine.

Coserve Italia i ostali sudionici zbranjenog sporazuma (kartela) dogovarali su

cijene, dijelili tržišta i definirali opseg proizvodnje, dodjeljivali si kupce ili lokacije na kojima će prodavati svoje proizvode, razmjenjivali osjetljive poslovne informacije i dogovarali uvjete koje će postaviti u postupcima javne nabave.

Cilj im je bio zadržati i ojačati svoj položaj na tržištu, održavati iste ili povećavati prodajne cijene, štititi se od neizvjesnosti u budućnosti te nadzirati uvjete na tržištu i uvjete prodaje na vlastitu korist i prednost.

Povreda se temeljila na tri odvojena sporazuma – o prodaji konzerviranog povrća privatnih robnih marki (graška, mahuna, mrkvica, provrtnog miksa, sjeckanog povrća) maloprodaji na EGP-u, prodaji konzerviranog kukuruza privatnih robnih marki na EGP-u, i o prodaji proizvoda vlastite robne marke i privatnih robnih marki maloprodaji i pružateljima ugostiteljskih usluga, posebno u Francuskoj.

Istraga je pokazala da je Conserve Italia sudjelovalo samo u prva dva sporazuma.

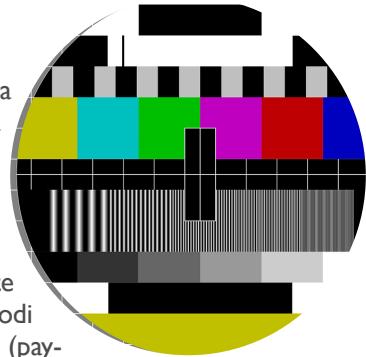
Kompanija je ostvarila pravo na 50 %-tno umanjenje kazne jer je sudjelovala u pokojničkom programu i surađivala s Komisijom, naročito u odnosu na utvrđivanje trajanja povrede i vrijednost dokaza u istrazi. **a**

Bugarsko tijelo za tržišno natjecanje odbacilo inicijativu za zlouporabu u prodaji prava prijenosa TV programa

Bugarsko tijelo za tržišno natjecanje odbacilo je prijavu za utvrđivanje zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu protiv bTV Media Group i Nova Broadcasting Group koju su podnjeli kabelski operatori OptiLan i N3. U prijavi se navodi da su bTV Media Group i Nova Broadcasting Group ponudili operatorima platformi različite cijene za stjecanje prava prijenosa za iste programe i programske pakete. Uz to, u prijavi se navodi da su medijske kompanije kupcima TV usluga uz naplatu (pay-TV) nametnule nerazumno niske cijene na maloprodajnom tržištu za krajnje korisnike.

Međutim, bugarsko tijelo za tržišno natjecanje utvrdilo je da navedene medijske kompanije nemaju niti pojedinačan ili zajednički vladajući položaj na domaćem veleprodajnom tržištu prodaje prava za prijenos TV programa u Bugarskoj. Na ovu se odluku podnositelji inicijative za pokretanje postupka utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu mogu žaliti pri nadležnom regionalnom upravnom sudu u Sofiji. **a**

Odluke AZTN-a objavljene u listopadu i studenome 2021.

- Tržište veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji i tržište veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište - zahtjev HAKOM-a - Mišljenje
- Prijava za obavljanje zamjenskih poštanskih usluga davatelja poštanskih usluga Elektromodul-thorax d.o.o., Osijek - Mišljenje
- AZTN protiv Grada Čakoveca - radi narušavanja tržišnog natjecanja - po inicijativi g. Aleksandra Makovca, Čakovec - Rješenje o odbacivanju inicijative jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka po službenoj dužnosti